

INTRODUCERE

Căldura din barca de salvare devenise de-a dreptul insuportabilă. Ultimele picături din apa răcoroasă a oceanului, rămase de la tentativa mea de evadare, se evaporaseră de ceva vreme și, deși era ora două noaptea, căldura radia de pe carcasă și mă sufoca. Mă simțeam de parcă aș fi stat deasupra ecuatorului. Rămăsesem în pantaloni și șosete, dar nu puteam nici măcar să-mi întind picioarele pe punte, de fierbinte ce era. Coastele și brațele mă dureau după bătaia încasată de la pirați, înfuriați la culme că ostaticul lor american, care valora un milion de dolari, aproape că le scăpase printre degete.

Vedeam prin tambuchiul de la pupa luminile vaporului care se legăna pe valurile oceanului, la vreo jumătate de milă distanță. Aproape că reușisem. Dacă lumina lunii n-ar fi fost atât de puternică, pirații nu m-ar fi zărit sub nicio formă. Acum aș fi băut o bere în cabina căpitanului, povestindu-le aventura mea câtorva membri ai echipajului, în timp ce așteptam să prind legătura cu cei de acasă.

Vaporul părea imens, în depărtare. Era ca o bucată de „acasă“ care plutea ademenitor atât de aproape, încât părea ireal. Semăna cu un distrugător, ceea ce însemna că avea suficientă putere de foc să arunce în aer o mie de vase ale piraților și să le trimită înapoi de unde veniseră, adică în Mogadishu. *De ce nu făcuseră nimic?*

Plasticul tare al scaunelor îmi nenorocea spatele, iar picioarele îmi amortiseră. Mi-am dat capul pe spate, încercând să eliberez

tensiunea acumulată în ceafă. Eram legat fedeleș în mijlocul bărcii de salvare. Somalezii îmi legaseră strâns mâinile de cupula carlingii bărcii de salvare și-mi prinseseră strâns picioarele. Nici nu-mi mai simțeam degetele de la mâini. Piratul deșirat, pe care îl botezasem în gând, Musso, trăsesese atât de tare de frânghii încât amortisem în mai puțin de un minut. Mâinile începeau să mi se umfle ca o pereche de mănuși de clovn.

Avusesem și momente mai bune.

Stăteam acolo, gâfâind, numărând minutele care treceau. Auzeam cum barca scârțâie din toate încheieturile și cum se izbesc valurile de carcasa ei din fibră de sticlă.

Apoi, dintr-odată, atmosfera din barcă s-a schimbat radical. Nu scotea nimeni un cuvânt, nu se mișca nimeni. Oricum nu vedeam mare lucru, doar ochii și dinții somalezilor când zâmbeau sau vorbeau. Prin tambuchiurile de la prova și de la pupa intrau niște raze de lună, dar nu aș fi avut nevoie de ele ca să-mi dau seama într-o fracțiune de secundă că atmosfera se schimbă. Ca și cum s-ar fi apăsât pe un întrerupător de la pozitiv la negativ. Când cineva stă cu o pușcă AK-47 încărcată, îndreptată spre tine, credeți-mă că îi simți foarte ușor starea de spirit. Dacă este fericit sau enervat, dacă-l mănâncă nasul, dacă se gândește să rupă relația cu iubita lui, orice. Pur și simplu știi. Pielea mea parcă înregistra schimbarea de aer – ca și cum ceva periculos s-ar fi strecurat în barcă și s-ar fi cuibărit lângă mine.

Vedeam câte ceva din ce se întâmpla, dar mai mult auzeam. Primul lucru a fost un *clic*. Venea dinspre cockpitul bărcii, unde stătea Șeful. *Clic*. Liniște. *Clic*. Liniște. *Clic, clic*. Ridica piedica pistolului de 9 mm și trăgea. Era întuneric și nu vedeam dacă pistolul era îndreptat spre mine, dar mi-am simțit pieptul cuprins din ce în ce mai mult de o senzație rece. Nenorocitul nu avea niciun cartuș în pistol, altfel capul meu ar fi explodat și ar fi umplut carcasa de sânge. Nici nu erau gloanțe pe țevă. Nu încă.

Apoi din întuneric a răzbătut incantația monotonă. Din cockpit, Șeful a spus ceva cu vocea lui anostă și ceilalți trei – Lunganul, Musso și Puștanul cu privire de om smintit – i-au răspuns. M-am

aplecă, lungindu-mi gâtul, încercând să înțeleg ce spuneau. Era în mod evident un fel de ceremonie religioasă, ca o litanie romano-catolică în latină, într-o biserică din Massachusetts, pe vremea când eram copil. Acum câteva ore, indivizii ăștia râdeau și făceau glume, se laudau că sunt „adevărați marinari somalezi, douăzeci și patru de ore, șapte zile din șapte“. Aproape că uitasem că erau pirați, iar eu, ostaticul lor. Dar acum totul era diferit. Era ca și cum ne-am fi întors în timp zece secole și ei cereau binecuvântarea lui Allah pentru ceea ce urmau să facă.

Știam ce urma să se întâmple. Dar nu aveam de gând să stau și să mă supun fără să ripostez.

— Ce aveți de gând să faceți, să mă ucideți? am strigat către Șef. L-am auzit râzând în întuneric – i-am văzut sclipirea dinților în lumina lunii –, apoi a tușit și a scuipat. Toți patru și-au reluat rugăciunea monotonă. Am încercat să-mi mișc mâinile ca să mai lărgesc strânsoarea funiei, dar n-aveam încotro, trebuia să-i recunosc măiestria lui Musso. Făcea al naibii de bine nodurile, n-avea pereche.

La un moment dat, rugăciunile au luat sfârșit, pur și simplu. În barcă era din nou liniște și auzeam doar clipocitul valurilor. Am scrutat din răputeri întunericul, să văd dacă țeava unei puști AK-47 era cumva îndreptată spre mine. Nimic.

— Și zi, ai familie?

Vocea era batjocoritoare, plină de sine. Cu siguranță era Șeful.

— Da, am familie, am spus. M-a cuprins panica imediat ce am realizat că nu mi-am luat rămas-bun de la ei. Mi-am mușcat buza.

— Fiică? Fiu?

— Am un fiu, o fică și o soție.

Tăcere. Am auzit ceva agitație lângă cockpit. Apoi, Șeful începu iar să vorbească:

— Păcat, mi-a spus. Încerca să mă zăpăcească. Partea proastă era că-i ieșea al naibii de bine.

— Da, mare păcat, am replicat. Indiferent ce făceau sau spuneau, nu trebuia să le dau impresia că m-au atins.

Musso a venit spre mine pe culoarul ce făcea legătura între prora și pupa bărcii. A luat niște fâșii rupte dintr-o cămașă și le-a legat pe sub funiile cu care erau prinse mâinile mele. Nu le-a strâns tare, le-a răsucit doar în jurul frânghiilor. Apoi a luat niște sfori cum sunt cele de la parașute, una roșie și una albă, și a început să le lege și pe acelea. Încet. Fața lui era la mai puțin de jumătate de metru de mine și îl vedeam că se concentra la ceea ce făcea. Sforile, albă și roșie, erau înnodate complicat într-o logică numai de el știută și era clar că trebuia să-i iasă bine.

E ciudat să urmărești pregătirile pentru propria moarte. Ca și cum s-ar fi așteptat să colaborez la execuție, să fiu o victimă docilă și să nu scot un cuvânt. Am simțit cum mi se urcă sângele la cap. *Nu* aveam de gând să-i las să mă despartă de familie, de tot ce prețuiam pe lumea asta și de toți cei pe care îi iubeam. Sub nicio formă.

După ce și-a terminat treaba, Musso s-a întors la cockpit. Somalezii au început din nou să vorbească – de data asta, o conversație obișnuită – și părea că s-au pus de acord. L-am văzut pe Șef dându-i pistolul Lunganului, care a pornit spre mine. Deci, el fusese desemnat să rezolve treaba.

Lunganul s-a postat în spatele meu, pe costumul de salvare portocaliu. Nu știu de ce, dar atunci când îndeplineau un ritual trebuia să stea, așezați sau în picioare pe ceva portocaliu sau roșu. A verificat cartușul de la pistolul de 9 mm, l-a băgat înapoi la locul lui și se juca în spatele meu cu arma. Parcă ținea cu tot dinadinsul să-și bată joc de nervii mei. Cel pe care îl numeam Puștanul, care se tot holbase la mine în cele două zile, zâmbind ca un maniac, veni și el și-mi trase picioarele pe costumul-altar. Între timp, Musso se apropie și el, mă apucă zdravăn de mâini și mă târî în aceeași direcție. Cred că încercam să mă așez în poziția perfectă ca să lucreze curat. Șeful striga la Musso să strângă tare și la celălalt: „Ridică-1!” Musso trase brusc de funia cu care-mi erau legate mâinile, încercând să mi le ridice deasupra capului.

Voiau să mă întindă. *S-o credeți voi, nenorociților!* mi-am zis. *N-o să fiu vițelul vostru de sacrificiu!*

Când Musso trase de sfori, mi-am dus pumnii strânși sub bărbie.

— Nu poți s-o faci, i-am mârâit printre dinți. Nu ești destul de puternic.

Trăgeam nădejde că dacă le-aș fi stricat ceremonia, aș fi putut supraviețui mai mult timp. Musso începuse să se enerveze. Nările i se umflară și era exasperat că nu-i reușea. Transpirația îi curgea de pe față și mie începuse să-mi placă – bruta asta de pirat somalez, cu tot cu arma lui automată, nu mă putea face să-i execut ordinul. În încleștare, am ajuns față în față.

— N-ai să reușești niciodată, i-am șoptit.

Musso a cedat, eliberându-mi mâinile și mi-a tras un pumn în față. Am rânjit.

Șeful se enervase și el, amesteca o droaie de cuvinte în engleză și în somaleză, țipând la ceilalți.

— Trăgeți-l până o să stea drept! urla. Musso mi-a studiat figura și a zâmbit. Și-a pus mâinile pe brațele mele, ca un fel de *Amice, s-o lăsăm mai moale*. Am aprobat, dar mi-am ținut în continuare pumnii strânși sub bărbie. Musso apucă sfoara cu care-mi legaseră încheieturile mâinilor și trase brusc. Dar eram pe fază. Mâinile mi s-au ridicat doi centimetri când funia s-a întins, dar atât.

Acum somalezii chiar se înverșunaseră, gâfâind din cauza efortului, luptându-se cu mine cu toate mijloacele de care dispuneau. Musso a încercat din nou să tragă de brațele mele ca să le întindă; eu le strângeam imediat la loc. Unul dintre ei mi-a împins picioarele pe costumul portocaliu de salvare, eu mi le-am tras înapoi. Altul stătea în spatele meu cu pistolul. Respiram greu, înghițeam parcă guri de aer fierbinte, sufocant, dar nu mă dădeam bătut. Undeva în minte stăruia gândul: *Cât ai să rezisti?* Nu mult, știam prea bine. *Mai bine ia-ți rămas-bun.*

Bang! Dintr-odată o explozie lângă urechea stângă. Am văzut stele verzi și capul mi-a fost împins în față de suflu, apoi mi-a

căzut în mâini. M-a cuprins brusc o sfârșeală în tot corpul. Sângele a țâșnit printre degete și mi se prelingea pe față.

Pe toți dracii, chiar a făcut-o! a fost primul meu gând. *M-a împușcat!*

Vederea mi s-a închețoșat, dar m-am uitat în sus, la îmbinarea barelor verticale și orizontale care formau cupola. Arăta ca o cruce, iar înaintea, când mă mai uitasem la ea mai mult, îmi mai potolise temerile. Tot uitându-mă la cruce, mi-a venit în minte cel mai straniu lucru. *O voi vedea pe Frannie*, m-am gândit. Frannie, nenorocirea aia de cățea zănatică din Vermont, care nu-mi asculta niciodată comenzile. Fusesse lovită de o mașină în fața fermei, cu o lună înainte de plecarea mea. Acum aveam să o văd.

Apoi l-am auzit pe Musso :

— N-o face! a strigat. Nu, nu! M-am uitat în sus. Sângele care-mi țâșnise din cap pătase nodurile albe. Musso își ieșise din minți.

Am respirat adânc. Nu aveam idee dacă mă ferisem în ultima fracțiune de secundă de un glonte sau ce s-o fi întâmplat.

Chiar ar fi trebuit să le spun piraților ăloră: sunt mult prea încăpățânat ca să mor atât de ușor. N-aveți decât să vă dați mai mult silința.

UNU

— Zece zile

CAZURILE DE PIRATERIE AU CRESCUT CU DOUĂZECI LA SUTĂ ÎN PRIMUL TRIMESTRU AL ANULUI 2009: pirații au urcat la bordul a 36 de nave, una dintre acestea fiind deturnată. Șapte membri ai echipajelor au fost luați ostatici, șase au fost răpiți, trei au fost uciși și unul este dat dispărut – se presupune că este mort. În majoritatea incidentelor, atacatorii aveau arme de foc sau cuțite. Folosirea violenței și amenințarea cu violența asupra membrilor echipajelor rămâne la niveluri neacceptat de mari... Apele din jurul coastelor Somaliei continuă să-și păstreze renumele de zone primejdioase, unde navele sunt deturnate, iar membrii echipajelor sunt răpiți pentru răscumpărare.

— *Raport privind Pirateria emis de Biroul Maritim Internațional de pe lângă Camera Internațională de Comerț, primul trimestru, 2009*

Cu zece zile înainte, savuram ultima mea masă din Statele Unite, împreună cu soția mea, Andrea, într-unul dintre cele mai frumoase orașe din Vermont. Din pragul ușii casei noastre, o fermă transformată în locuință, poți contempla dealurile verzi, vitele la păscut și alte dealuri verzi. Underhill este genul de orașel din Vermont unde tinerii fermieri își cer iubitele în căsătorie scriind cu

spray pe baloturile de fân; RACHEL, VREI SĂ TE MĂRIȚI CU MINE? Este locul unde după trei minute de mers pe jos te adâncești în pădurea deasă și liniștită, unde te aștepți să dai nas în nas cu Daniel Boone¹. Avem două magazine universale și o biserică catolică, Sfântul Toma, și din când în când câțiva turiști din Manhattan. Este total diferit de viața mea pe ocean, și tocmai asta îmi place atât de mult. E ca și cum aș trăi două vieți diametral opuse.

În calitate de marinar comercial, lucrez adesea trei luni pe mare și trei luni le petrec acasă. În perioadele în care stau acasă, uit de mare. Sunt tată și soț sută la sută. Când copiii noștri, Dan și Mariah, erau mici, aveam grijă de ei de când se trezeau și până mergeau la culcare. Vecinii și prietenii mă rugau să stau și cu odraslele lor, așa că aveam câte cinci sau șase copii în grijă. Pregăteam și masa: pâine prăjită la lumânare, specialitatea mea. Înfiișasem chiar Clubul Temelor pentru Acasă, al lui Rich. Îmi însoțeam copiii în excursii cu școala. Indiferent cu ce mă ocup, fie că muncesc sau stau acasă, mă implic total.

Când plec pe mare, mă despart de familia mea pentru multă vreme. Trebuie să faci ceva special pentru ei de fiecare dată, pentru că poate fi ultima dată când îi vezi. Când era mic, fiul meu, Dan, mă necăjea spunând: „A, păi eu n-am tată. Nu e niciodată acasă. Cred că nu mă iubește.“ Acum râdeam pe seama acestei mici scene – Dan este exact cum eram eu când aveam nouăsprezece ani: un puști isteț, care-ți găsește punctul slab și îți răsucesțe cuțitul în rană până cedezi din lipsă de alternative și pufnești în răs. Dar ceea ce îmi spusese, că nu eram niciodată acolo, îmi revenea în minte și-mi bântuia gândurile. Pentru că este un miez de adevăr în spusele lui. Fiica mea, Mariah, și Dan mă vedeau timp de trei luni, în fiecare zi, pentru ca după aceea să fiu plecat în cine știe ce colț de lume îndepărtat. Pentru ei nu conta că erau mulți alți marinari comerciali care stăteau pe mare mai mult decât mine, că știam un tip, de exemplu, operator radio, care era pe mare câte doi ani neîntrerupt.

---

¹ Explorator american (1734-1820). (*N. tr.*).

Ca marinar, ești nevoit să-ți lași viața personală pe raftul din bucătărie și să ți-o iei din cui pe cea de marinar comercial. Din cauza meseriei, abia dacă simți că ai viață personală. Ești de serviciu douăzeci și patru de ore pe zi, la dispoziția vaporului pentru tot ceea ce trebuie făcut. Mănânci, dormi și muncești, și cam la asta se rezumă totul. E ca și cum ai fi murit și ai fi ajuns pe mare. Apoi te întorci, îți iei viața personală de pe raft și începi din nou să trăiești.

Ca să faci față tranziției dintre uscat și mare, dezvolți în timp diferite ritualuri. Marinarii au o expresie, „treci pe celălalt tărâm“, care se referă la faptul că părăsești portul pentru necunoscutul oceanelor (se poate referi și la moartea unui marinar), și trebuie să te pregătești sufletește ca să treci granița dintre țărâmurii. Este o perioadă stresantă, când teama își face loc în mintea celor pe care îi iubești. Probabil la pericolele muncii mele se gândea Andrea în primăvara aceea rece – la pirați, la valuri sălbătice, la oamenii disperăți de prin porturile lumii a treia. În aceeași perioadă, eu gândeam ca un căpitan, trecând în revistă miile de lucruri de verificat până la plecare: De ce reparații trebuie să mă ocup? Mă pot bizui pe membrii echipajului? Începeam de obicei cu o lună înainte de plecare, lucru care pe Andreea o înnebunea. Acum, după treizeci de ani pe mare, amân problemele organizatorice până ajung pe punte.

Eu și Andrea avem o tradiție pe care o respectăm cu sfințenie înainte de plecările mele. În primul rând, ne certăm. De la orice. În săptămânile dinaintea plecării mele, ne certăm din cauza unor lucruri mărunte, cum ar fi mașina sau vremea, sau pentru că iar a dat cu capul de clopoțelul vechiului vapor care stă atârnat lângă frânghiile din curtea din spatele casei, pe care întinde rufele. Cred că s-a lovit de vreo trei sau patru ori în timp ce atârna rufele la uscat și de fiecare dată vine și țipă la mine să-l dau jos. (Încă mai este acolo – are valoare sentimentală.) Dar în săptămânile dinaintea unui nou contract, pur și simplu ne călcăm pe nervi, ceea ce nu reprezintă altceva decât neliniștea ei din cauza plecării mele și neliniștea mea pentru faptul că o las singură.